

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

БУДИНКИ ТА СПОРУДИ ДИТЯЧИХ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

ДБН В.2.2-4-97

Зміна № 2

ЗМІНА № 2 ДБН В.2.2-4-97
Сторінка 1

Київ
Мінрегіонбуд України
2008

Будинки і споруди

Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Відкрите акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву"
(ВАТ "КиївЗНДІЕП")
за участю
ДУ "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М.Марзєєва"
АМН України;
УкрНДІ пожежної безпеки МНС України
- 2 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України
від 18.03.2008 р. № 130, чинна з 2008-10-01

ТЕКСТ ЗМІНИ

По всьому тексту державних будівельних норм замінити:

- *словосполучення:* "дитячих дошкільних закладів", "дошкільних закладів" (Назва нормативного документа, вступ, 1.2, 1.5, 1.7, 2.1, 2.2, 2.4-2.6, 2.11, 2.14, 3.1, 3.3-3.14, 3.16, 3.18, 3.39, 3.54, 3.64, 3.70, 3.75, 3.77, 4.1-4.3, 4.7, 4.9, 4.12, 4.15-4.17, 4.21, додатки 2, 3, 5-7, зміст) *на:* "дошкільних навчальних закладів";
- *словосполучення:* "дошкільних закладів загального типу", "закладів загального типу", "ясел-садків загального типу" (1.1, 1.3, 2.2, 2.15, 3.5, 3.19, 3.21, 3.26, 3.27, 3.28, 3.34, 3.41-3.43, 3.52, 3.53, 3.55, 3.59, 3.61, 3.63, 3.65-3.68, 3.76, додаток 4) *на:* "ясел, дитячих садків і ясел-садків";
- *словосполучення:* "дошкільних дитячих будинків" (1.3, 2.3, 2.14, 2.15, 2.16, 3.8, 3.19, 3.21, 3.27, 3.28, 3.33, 3.35, 3.41, 3.42, 3.56-3.59, 3.65, 3.66, примітка додатка 2,) *на:* "дитячих будинків";
- *словосполучення:* "групи короткочасного перебування" (1.2, 1.6, 2.1, 3.24) *на:* "групи короткотривалого перебування".
- *посилання на додаток 7 із зазначеною позицією нормативного документа:* "п. 1" *на:* "ДБН 360"; "п.2" *на:* "ДБН В.2.2-9"; "п.3" *на:* "СНІП 2.01.01"; "п.4" *на:* "ДБН В.1.1-7" "п.5" *на:* "ДБН

В.2.6-31"; "п.6" на: "ДБН В.2.5-28"; "п.7" на: "ДБН В.1.1-12"; "п.8" на: "СНІП ІІ-12"; "п.9" на: "ДБН В.1.2-2"; "п.10" на: "СН 429"; "п.11" на: "ДБН В.1.1-5"; "п.12" на: "СНІП 2.01.15"; "п.14" на: "СНІП 2.04.01"; "п.15" на: "СНІП 2.04.05"; "п.16" на: "ДБН В.2.5-13"; "п.17" на: "СНІП 3.05.06"; "п.18" на: "СНІП 3.05.07"; "п.20" на: "ПУЭ"; "п.21" на: "ДБН В.2.2-13", "п.22" на: "ВСН 52"; "п.23" на: "ДБН В.2.5-23".

Вступ. *Перший абзац викласти в новій редакції:*

"Державні будівельні норми "Будинки та споруди дошкільних навчальних закладів" поширюються на проектування нових і реконструкцію існуючих будинків дошкільних навчальних закладів: ясел, дитячих садків і ясел-садків (функціонуючих автономно і у складі комплексів ясел-садків або навчально-виховних комплексів), центрів розвитку дитини, будинків дитини, дитячих будинків, а також приміщень для груп короткотривалого перебування дітей, що входять до складу будинків іншого призначення".

Пункт 1.4. *Викласти в новій редакції:*

Дошкільні навчальні заклади місткістю до 160 місць дозволяється об'єднувати із загальноосвітніми навчальними закладами, створюючи тим самим навчально-виховні комплекси, а в селищах міського типу та сільських поселеннях при місткості до 120 місць – з квартирою для обслуговуючого персоналу.

Пункт 1.6. *У першому реченні замінити слова в дужках: "до 3 годин" на: "до 4-х годин".*

Пункт 2.3. *Перший абзац викласти в новій редакції:*

"Площі земельних ділянок дошкільних навчальних закладів, що розміщуються у житловій забудові, слід приймати з розрахунку на одне місце: в закладах місткістю до 80 місць – яслах, дитячих садках, яслах-садках, дитячих будинках – не менше 45 м², будинках дитини – не менше 40 м²; в закладах місткістю понад 80 місць – яслах, дитячих садках, яслах-садках, будинках дитини, дитячих будинках – не менше 40 м²; в комплексах ясел-садків місткістю більше 350 місць – не менше 35 м²; в навчально-виховних комплексах, що включають дошкільний та загальноосвітній навчальні заклади, приймати не менше вказаних в ДБН 360".

Пункт 3.7. *У першому абзаці замінити слова: "замкнуті або напівзамкнуті конфігурації та дахи, що вентилуються" на: "замкнені або напівзамкнені конфігурації та покрівлі, що вентилуються".*

Доповнити п'ятим абзацом:

"При розробці об'ємно-планувальних і конструктивних рішень будинків дошкільних навчальних закладів для будівництва в різних природно-кліматичних і гірничо-геологічних умовах необхідно враховувати вимоги ДБН В.1.1-5, ДБН В.1.1-12, ДБН В.2.6-31, ДБН В.1.2-2, СНиП 2.01.01, СНиП 2.01.15, СНиП II-12, СН 429, РБН 356".

Пункт 3.18. *Доповнити реченням:*

"Розміщення і обладнання приміщень різних функціональних груп повинні відповідати гігієнічним вимогам СанПин 3231".

Пункт 3.19. *Перший абзац викласти в новій редакції:*

"Кожна вікова група дітей в дошкільних навчальних закладах повинна розміщуватись у приміщеннях групового осередку (ясла, дитячі садки, ясла-садки) або в приміщеннях житлового осередку (будинки дитини і дитячі будинки). Груповий (житловий) осередок, призначений для дітей певного віку, має бути ізольованим від решти групових осередків і повинен мати зручні зв'язки з іншими функціональними групами приміщень".

Пункт 3.25. *Викласти в новій редакції:*

"Мінімальний склад приміщень для груп короткотривалого перебування дітей має включати: роздягальню, ігрову, туалетну, гардеробну з туалетом та душовою для персоналу, підсобне приміщення. Розрахункова площа приміщень має бути не менше 6,0 м² на одне місце".

Пункт 3.26. *Другий та третій абзаци об'єднати та викласти в новій редакції:*

"В житлових осередках будинків дитини та дитячих будинків, крім роздягальні, ігрової, спальні, туалетної та буфетної, слід передбачати комору, кімнату персоналу, приміщення для сушіння одягу, зберігання колясок, зберігання сезонних речей. Додатково до складу приміщень житлових осередків будинків дитини включають веранди, а дитячих будинків – їдальню та ванно-душове приміщення".

Пункт 3.27. *Перше речення викласти в новій редакції:*

"Площі приміщень дитячих осередків дошкільних навчальних закладів слід приймати не меншими ніж наведені в таблиці 4".

Пункт 3.30. *Замінити слова: "дитячих закладів загального типу" на: "дитячих садків і ясел-садків".*

Пункт 3.33. *В першому реченні замінити слова: "і мають бути обладнані шафами" на: " , обладнуватися шафами" , далі – за текстом.*

Пункт 3.42. *Перший абзац доповнити реченням:*

"При проектуванні приміщень з комп'ютерною технікою для дітей (ігротека, комп'ютерний клас) слід враховувати вимоги ДСанПІН 5.5.6.009".

Другий абзац викласти в новій редакції:

"Кімнату ручної праці (образотворчого мистецтва) площею не менше 42 м² і логопедичний кабінет площею не менше 12 м² допускається передбачати у дитячих садках і яслах-садках місткістю понад 100 місць і дитячих будинках місткістю 90 і більше місць".

Пункт 3.43. *В першому пункті переліку після слів: "для будинків дитини" доповнити:", центрів розвитку дитини;"*.

Другий пункт переліку викласти в новій редакції:" – 10-12дітей (1 підгрупа) – у складі дитячого садка, ясел-садка, дитячого будинку, функціонуючих автономно, у складі комплексу ясел-садків або навчально-виховного комплексу".

Третій пункт переліку вилучити.

Пункт 3.45. *У першому абзаці після слів: "...що стоять окремо" вилучити слова: "і мають одночасну пропускну спроможність 20 дітей і більше".*

У другому абзаці після слів: "...не менше 36 м²," вилучити слова: "а у басейнах з одночасною пропускнуою спроможністю 20 дітей і більше – приміщення площею не менше 60 м² з коморою інвентаря 6 м²".

Пункт 3.46. *Перше речення першого абзацу викласти в новій редакції:*

"Басейн для навчання дошкільників плаванню повинен обладнуватись ванною розміром 12,5 ÷ 15 x 6 м, допускається зменшувати ванну до розміру 10 x 4 м".

Пункт 3.60. *Другий абзац викласти в новій редакції:*

"Для підлог і стін у туалетах, душових, ванних слід використовувати керамічну плитку, при цьому стіни слід облицьовувати глазурованою плиткою на висоту не менше 1,8 м.

Пункт 3.61. *Після слів: "...методичний кабінет," додати слова: "психологічний кабінет", далі – за текстом.*

Пункт 3.64. *Друге речення вилучити.*

Доповнити другим та третім абзацами:

"В дошкільних закладах місткістю більше 120 місць допускається передбачати окрему кімнату інструктора з фізичного виховання площею не менше 9 м² із душовою.

"Психологічний кабінет у дошкільному навчальному закладі повинен мати два приміщення: робочий кабінет практичного психолога (соціального педагога) та навчальний психологічний кабінет. Площі кабінетів слід приймати: робочого – не менше 12 м² у закладах місткістю до 160 місць і не менше 18 м² у закладах більшої місткості; навчального — не менше 24 м²".

Пункт 3.71. *Після таблиці 5 доповнити новим абзацом:*

"У дошкільних навчальних закладах допускається влаштування загальної їдальні (обіднього залу) для дітей старших 3-х років за умови приймання їжі у 1-2 зміни одночасно не більше ніж 3-4 групами (60- 80 посадочних місць). Площу обіднього залу слід визначати із розрахунку не менше 1,0 м² на одне посадочне місце. При обідньому залі слід передбачати роздавальну, мийну столового посуду, комору для зберігання прибирального інвентаря та дезинфікуючих засобів, камеру тимчасового зберігання харчових відходів, а також умивальну та туалетну для дошкільників. Площі цих приміщень визначаються завданням на проектування залежно від місткості обіднього залу. При влаштуванні загальної їдальні для дошкільників у складі приміщень їх групових осередків необхідно передбачати буфетні на випадок карантину".

Пункт 4.1. *Після другого абзацу доповнити новим абзацом:*

"На вводі водопроводу від зовнішньої мережі водопостачання слід встановлювати лічильник холодної води. При підключенні внутрішньої системи гарячого водопостачання до зовнішньої мережі необхідно встановлювати лічильники гарячої води на подавальному і циркуляційному трубопроводах. На вводі водопроводу від зовнішньої мережі з тиском 0,3 МПа і більше слід встановлювати регулятор прямої дії для зниження тиску у внутрішній системі водопостачання, до потрібного рівня."

Пункт 4.4. *Вилучити другий абзац, третій абзац викласти в новій редакції:*

"Басейни слід проектувати з пристроями вторинного використання тепла води, що скидається, застосовуючи рекуперативні теплообмінники або, за обґрунтування, теплові насоси".

Пункт 4.6. *Доповнити словами:"*, у приміщенні теплопункту".

Пункт 4.7. *Викласти в новій редакції:*

"Будинки дошкільних навчальних закладів повинні підключатися, як правило, до систем централізованого тепlopостачання з встановленням теплोलічильників.

При неможливості підключення до систем централізованого тепlopостачання слід проектувати відповідно до норм (СНІП ІІ-35) місцеві теплогенератори, які рекомендується передбачати за обґрунтування разом з альтернативними джерелами, наприклад, з тепловими насосами і сонячними колекторами. За наявності відповідного дозволу енергопостачальної організації рекомендується проектувати електричну теплоакumuляційну кабельну систему опалення зі споживанням енергії виключно вночі за пільговим тарифом, виконуючи вимоги ДБН В.2.5-24, в тому числі щодо безпеки експлуатації.

Заходи з енергозбереження необхідно виконувати згідно з вимогами ДБН В.2.2-9".

Пункт 4.8. Другий абзац вилучити.

Пункт 4.9. Другий та третій абзаци об'єднати в один. Замінити значення: "23°C" на "23 ±1°C", "26-28°C" на "27 ±1°C". Доповнити текстом:

"Системи опалення повинні проектуватися із встановленням автоматичних регуляторів теплового потоку, які забезпечують погодне регулювання і програмне зниження температури внутрішнього повітря у неробочий час на абонентському вводі теплової мережі. Окрім того, автоматичні терморегулятори прямої дії мають встановлюватися на підводках до опалювальних приладів. В приміщеннях, де встановлені декілька опалювальних приладів, рекомендується встановлювати автоматичні терморегулятори на приладах, загальна теплова потужність яких становить не менше 50 % загальної теплової потужності всіх приладів приміщення з встановленням на інших приладах запірної арматури з відповідною пропускною спроможністю".

Пункт 4.12. Викласти в новій редакції:

"В приміщеннях будинків дошкільних навчальних закладів, в яких повітрообмін за годину становить 1,5 і більше, має проектуватися припливно-витяжна вентиляція з механічним спонуканням і, як правило, з рекуперацією.

Приплив у приміщення для приготування їжі може частково подаватися із суміжних приміщень".

Пункт 4.13. Останнє речення першого абзацу вилучити.

Пункт 4.14. Вилучити.

Пункт 4.16. У першому абзаці замінити слова у дужках: "(додаток 7, п. 20 і п.23)" на: "(ДБН В.2.5-23, ПУЭ, ПУЕ)".

Перший абзац доповнити другим реченням:

"Кабельні лінії і системи електропроводки повинні відповідати вимогам пожежної безпеки згідно з додатком Т ДБН В.2.2-9".

Підрозділ "Зв'язок та сигналізація". Замінити назву "Зв'язок та сигналізація" на: "Системи зв'язку та сигналізації".

Пункт 4.21. Викласти в новій редакції:

"Будинки дошкільних навчальних закладів повинні обладнуватися мережами єдиної національної системи зв'язку, телевізійного та проводового мовлення".

Пункт 4.22. Викласти в новій редакції:

"Розрахунок ємності лінійних споруд мережі зв'язку будинків дошкільних навчальних закладів слід виконувати згідно з ВБН В.2.2-45-1 із забезпеченням можливості обов'язкового встановлення абонентських кінцевих пристроїв у приміщеннях адміністрації, чергового персоналу, медичній кімнаті або кабінеті лікаря, методичному кабінеті, кімнаті завгоспа".

Пункт 4.23. Викласти в новій редакції:

"Абонентські розетки проводового мовлення встановлюються в адміністративних і господарських приміщеннях, харчоблоці, залах для музичних та фізкультурних занять, ігрових та ігротеках".

Підрозділ "Зв'язок та сигналізація" доповнити новими пунктами:

"4.24. Абонентські приєднувальні засоби телевізійного мовлення встановлюються в ігрових, залах для музичних та фізкультурних занять та ігротеках.

4.25. В будинках дошкільних навчальних закладів місткістю 200 місць і більше необхідно передбачати засоби відомчого телефонного зв'язку з встановленням абонентських пристроїв у кабінеті завідуючого, медичній кімнаті або кабінеті лікаря, методичному кабінеті, кімнаті завгоспа, групових осередках, харчоблоці та кастелянській.

4.26. Вертикальне прокладання мереж зв'язку та сигналізації у будинках дошкільних навчальних закладів, як правило, повинно передбачатися приховано в окремих трубах-стояках із влаштуванням у відповідності з ВСН 60 окремих поверхових розподільних монтажних шаф систем зв'язку та сигналізації.

4.27. Прокладання мереж зв'язку та сигналізації від поверхових розподільних шаф і вводи їх до приміщень повинні виконуватися приховано.

Конструкції вводів повинні мати можливість вільного прокладання, доповнення та заміни кабелів і проводів абонентських мереж.

4.28. Проектом необхідно передбачати заходи, що захищають від несанкціонованого проникнення в монтажні розподільні шафи і інші споруди, приміщення та обладнання мереж зв'язку і сигналізації.

4.29. Антенні пристрої систем ефірного телебачення, супутникового зв'язку і телебачення повинні розташовуватися в тих місцях, де вони не погіршують архітектурного вигляду будинків. Як правило, розміщувати їх необхідно на покрівлі будинків з урахуванням додаткових механічних навантажень. Розміщення антенних пристроїв на фасадних стінах, балконах не допускається.

4.30. Блискавкозахист стояків ліній мережі проводового мовлення, щогл телеантен (у т.ч. і супутникових) виконується згідно з ВСН 60, ВСН 1 і РД 34.21.122.

Заходи щодо вирівнювання потенціалів металевих частин обладнання систем зв'язку та сигналізації згідно з НПАОП 40.1-1.32 визначаються комплексно для всього електрообладнання будинків дошкільних навчальних закладів, а також інших металевих конструкцій.

4.31. Охоронною сигналізацією з виведенням сигналу на пульт чергового диспетчерської сигналізації або пульт централізованого нагляду служби охорони повинні обладнуватися приміщення протипожежної автоматики, електрощитові, входи до технічних приміщень та виходи на покрівлю будинку, входи до машинного відділення ліфтів.

Обладнання охоронною сигналізацією інших приміщень будинків дошкільних навчальних закладів визначається завданням на проектування.

Організаційно-технічні заходи щодо передавання сигналів охоронної сигналізації службам відомчої або державної охорони визначаються взаємно погодженим завданням на проектування.

4.32. Вимоги щодо обладнання будинків дошкільних навчальних закладів автоматичною пожежною сигналізацією та системою оповіщення про пожежу і керування евакуацією людей викладені в ДБН В.1.1-7 і ДБН В.2-5-13".

Додаток 1, таблиця. Викласти в новій редакції:

"Максимальна наповнюваність груп загального розвитку та санаторного типу у дошкільних навчальних закладах (ясла, дитячі садки, ясла-садки, будинки дитини, дитячі будинки) та групах короткотривалого перебування

Найменування групи,	Кількість місць у групі

вік дітей	ясла, дитячий садок, ясла-садок	будинки дитини	дитячий будинок	короткотривалого перебування
Ясельна група				
Молодша – до 1 року	10*	10	–	10
Середня – 1-2 роки	15	10	–	
Старша – 2-3 роки	15	10	–	
Дошкільна група				
Молодша – 3-4 роки	20	–	15	10
Середня – 4-5 років	20	–	15	
Старша – 5-6 років	20	–	15	

* Молодші ясельні групи санаторного типу для дітей до 1 року в яслах і ясла-садках не створюються. Примітка. Наповнюваність різновікових груп в дошкільних навчальних закладах слід приймати до 15 дітей".

Додаток 3, таблиця. Викласти в новій редакції:

"Розрахункова температура повітря та кратність повітрообміну у приміщеннях дошкільних навчальних закладів

Найменування приміщення	Розрахункова температура повітря, °С		Повітрообмін за годину	
	у кліматичних зонах		Приплив	Витяжка
	IIв, IIIб, IIIв	IVв		
1	2	3	4	5
Ігрова, роздягальня:				
– ясельної групи;	22	21	1,5	1,5
– молодшої дошкільної групи;	21	20	1,5	1,5
– середньої та старшої дошкільних груп	20	19	1,5	1,5
Спальня:				
– ясельної групи;	21	20	1,5	1,5
– дошкільної групи:	19	18	1,5	1,5
Туалетна:				
– ясельної групи;	22	21	–	1,5
– дошкільної групи	20	19	–	1,5
Буфетна	16	16	–	1,5
Зали для музичних та фізкультурних занять, ігротeki	19	18	1,5	1,5
Зал басейну з ванною	30	30	За розрахунком	
Медична кімната	22	21	–	1
Службово-побутові приміщення	18	17	–	1
Кухня (гарячий цех)	16	15	За розрахунком	
Пральня:				
– приміщення для прання;	18	18	5	5

– сушильно–прасувальна	16	16	5	5
Кабінети:				
– фізіотерапії;	28	28	1,5	1,5
– масажу	28	28	1,5	1,5
1	2	3	4	5
Переходи	18	18	–	–
Туалет:				
– персоналу;	18	18	–	3
– плавального басейну	25	25	–	3

Примітка. Розрахунок повітрообміну в приміщеннях басейнів має провадитись з урахуванням запобігання випадінню конденсату на поверхні огорожень".

Додаток 7. *Замінити назву:* "Список основних нормативних документів, що використовуються при проектуванні будинків дитячих дошкільних закладів, на які наведені посилання у цих нормах" на: "НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ".

Замінити нормативні посилання на такі НД:

"1. ДБН 360-92*" на: "ДБН 360-92**";

"5. СНиП II-3-79** Строительная теплотехника" на: "ДБН В.2.6-31:2006 Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель";

"6. СНиП II-4-79 Естественное и искусственное освещение" на: "ДБН В.2.5-28-2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення";

"7. СНиП II-7-81** Строительство в сейсмических районах" на: "ДБН В.1.1-12:2006 Захист від небезпечних геологічних процесів. Будівництво у сейсмічних районах України";

"9. СНиП 2.01.07-85 "Нагрузки и воздействия" на: "ДБН В.1.2-2:2006 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи. Норми проектування";

"11. СНиП 2.01.09-91 Здания и сооружения на подрабатываемых территориях и просадочных грунтах" на: "ДБН В.1.1-5-2000 Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки та споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах";

"21. ВСН 46-86 Спортивные и физкультурно-оздоровительные сооружения" на: "ДБН В.2.2-13-2003 Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди";

"28. СанПиН 5146-89 Временные санитарно-гигиенические нормы и правила устройства, оборудования, содержания и режима работы на персональных электронно-вычислительных машинах и видеодисплейных терминалах в кабинетах вычислительной техники и дисплейных

класах всех типов средних учебных заведений" на: "ДержСанПіН 5.5.6.009-98 Державні санітарні правила і норми влаштування і обладнання кабінетів комп'ютерної техніки в навчальних закладах та режим роботи учнів на персональних комп'ютерах".

Вилучити нормативні посилання на такі НД:

"13. СНиП 2.03.13-88 Полы;

19. СН 512-78 Инструкция по проектированию зданий и помещений для электронно-вычислительных машин;

30. ГОСТ 12176-89 Кабели, провода и шнуры. Методы проверки на нераспространение горения" (у Зміні № 1).

Доповнити перелік нормативних посилань такими НД:

"ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення;

ДБН В.2.5-13-98* Інженерне обладнання будинків і споруд. Пожежна автоматика будинків і споруд;

ДБН В.2.5-24-2003 Інженерне обладнання будинків і споруд. Електрична кабельна система опалення;

ДБН В.2.5-27-2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Захисні заходи електробезпеки в електроустановках будинків і споруд;

ГОСТ 2874-82 Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством (Вода питна. Гігієнічні вимоги і контроль за якістю);

ГОСТ 27483-87 (МЭК 695-2-1-80) Испытания на пожароопасность. Методы испытаний. Испытания нагретой проволокой (Випробовування на пожежонебезпеку. Методи випробувань. Випробовування нагрітим дротом);

НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок;

НРБУ-97 Норми радіаційної безпеки України. Державні гігієнічні нормативи;

НАПБ А.01.001-2004 Правила пожежної безпеки в Україні;

НАПБ Б.06.004-2005 Перелік однотипних за призначенням об'єктів, які підлягають обладнанню автоматичними установками пожежогасіння та пожежної сигналізації;

ВБН В.2.2.45-1-2004 Проектування телекомунікацій. Лінійно-кабельні споруди;

СНиП II-35-76 Котельные установки (Котельні установки);

ВСН 1-90 Технические указания по технологии изготовления железобетонных предварительно напряженных опор контактной сети методом центрифугирования (Технічні вказівки щодо технології виготовлення залізобетонних попередньо напружених опор контактної мережі методом центрифугування);

СанПиН 2605-82 Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки (Санітарні норми і правила забезпечення інсоляцією житлових та громадських будинків і території житлової забудови);

СанПиН 3077-84 Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки (Санітарні норми допустимого шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови);

ПУЕ:2006 Правила улаштування електроустановок, розділи 1.5, 2.4, 2.5 і 6".

ПУЕ:2008 Правила улаштування електроустановок, розділи 4.1 і 4.2".

Доповнити НД новим додатком:

"Додаток 8 (обов'язковий)

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Будинок дитини – дошкільний навчальний заклад системи охорони здоров'я для медико-со-ціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також для дітей з вадами фізичного та (або) розумового розвитку від народження до трьох (для здорових дітей) та до чотирьох (для хворих дітей) років (Закон України "Про дошкільну освіту" / № 2628-III від 11.07.2001).

Група короткотривалого перебування дітей – група, яка створюється для догляду та загального розвитку дітей від 2,5 до 6 років або для підготовки дітей п'ятирічного віку до навчання в школі тощо.

Груповий осередок – блок взаємозв'язаних приміщень (роздягальня, ігрова, спальня, туалетна, буфетна), призначений для основного перебування групи дітей одного (або різного) дошкільного віку в будинках ясел, дитячих садків, ясел-садків.

Дитячий будинок – дошкільний навчальний заклад інтернатного типу, де забезпечуються розвиток, виховання, навчання та соціальна адаптація дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дошкільного та шкільного віку, які перебувають у родинних стосунках та утримуються за рахунок держави (Закон України "Про дошкільну освіту" / № 2628-III від 11.07.2001).

Дитячий садок – дошкільний навчальний заклад для дітей віком від трьох до шести (семи) років, де забезпечуються їх розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти (Закон України "Про дошкільну освіту" / № 2628-III від 11.07.2001).

Житловий осередок – блок взаємозв'язаних приміщень для проживання однієї групи дітей у будинках дитини або дитячих будинках (роздягальня, ігрова, спальня, туалетна, буфетна, комора, кімната персоналу, а також приміщення для сушіння одягу, зберігання колясок, зберігання сезонних речей; у складі житлового осередку дитячих будинків додатково передбачаються їдальня та ванно-душова, а будинків дитини – веранда для сну на свіжому повітрі).

Комплекс ясел-садків – дошкільний навчальний заклад великої місткості (як правило, більше 350 місць), що створюється у вигляді окремо розташованих або зблокованих будинків ясел (не більше ніж на 8 груп кожний), будинків дитячих садків (не більше ніж на 10 груп кожний) і службово-побутового будинку, а також може формуватися шляхом об'єднання двох-трьох будинків ясел-садків з розвинутим за складом приміщень службово-побутовим блоком.

Навчально-виховний комплекс "дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад", "загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад" – навчальний заклад, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти. Навчально-виховний комплекс складається з двох підрозділів – дошкільного та шкільного, може мати спеціалізацію (художньо-естетичну, вивчення іноземних мов, спортивно-оздоровчу тощо) (Положення про навчально-виховний комплекс "дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад", "загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад"/ Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 № 306).

Рекуперація – процес теплопередачі від витяжного повітря до припливного.

Центр розвитку дитини – дошкільний навчальний заклад, в якому забезпечується фізичний, розумовий і психологічний розвиток, корекція психологічного та фізичного розвитку, оздоровлення дітей, які відвідують інші навчальні заклади або виховуються вдома (Закон України "Про дошкільну освіту" / № 2628-III від 11.07.2001).

Ясла – дошкільний навчальний заклад для дітей віком від двох місяців до трьох років, де забезпечуються догляд за ними, а також їх розвиток і виховання відповідно до вимог Базового

ЗМІНА № 2 ДБН В.2.2-4-97

Сторінка 15

компонента дошкільної освіти (Закон України "Про дошкільну освіту" / № 2628-III від 11.07.2001).

Ясла-садок – дошкільний навчальний заклад для дітей віком від двох місяців до шести (семи) років, де забезпечуються догляд за ними, розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти (Закон України "Про дошкільну освіту" / № 2628-III від 11.07.2001)".

Здания и сооружения

Здания и сооружения детских дошкольных учреждений

- 1 РАЗРАБОТАНО: Открытое акционерное общество "Украинский зональный научно-исследовательский и проектный институт по гражданскому строительству" (ОАО "КиевЗНИИЭП")
при участии
ГУ "Институт гигиены и медицинской экологии им. А.Н.Марзеева"
АМН Украины;
УкрНИИ пожарной безопасности МЧС Украины
- 2 УТВЕРЖДЕНО И ВВЕДЕНО приказ Министерства регионального развития и строительства
В ДЕЙСТВИЕ: Украины от 18.03.2008 г. № 130, дата введения с 2008-10-01

ТЕКСТ ИЗМЕНЕНИЯ

По всему тексту государственных строительных норм заменить:

- словосочетания: "детских дошкольных учреждений", "дошкольных учреждений" (Название нормативного документа, вступление, 1.2, 1.5, 1.7, 2.1, 2.2, 2.4-2.6, 2.11, 2.14, 3.1, 3.3-3.14, 3.16, 3.18, 3.39, 3.54, 3.64, 3.70, 3.75, 3.77, 4.1-4.3, 4.7, 4.9, 4.12, 4.15-4.17, 4.21, приложения 2, 3, 5-7, содержание) на: "дошкольных учебных учреждений";

- словосочетания: "дошкольных учреждений общего типа", "учреждений общего типа", "яслей-садов общего типа" (1.1, 1.3, 2.2, 2.15, 3.5, 3.19, 3.21, 3.26, 3.27, 3.28, 3.34, 3.41-3.43, 3.52, 3.53, 3.55, 3.59, 3.61, 3.63, 3.65-3.68, 3.76, приложение 4) на: "яслей, детских садов и яслей-садов";

- словосочетания: "дошкольных детских домов" (1.3, 2.3, 2.14, 2.15, 2.16, 3.8, 3.19, 3.21, 3.27, 3.28, 3.33, 3.35, 3.41, 3.42, 3.56-3.59, 3.65, 3.66, примечание приложения 2) на: "детских домов";

- ссылку на приложение 7 с указанной позицией нормативного документа: "п.1" на: "ДБН 360"; "п.2" на: "ДБН В.2.2-9"; "п.3" на: "СНИП 2.01.01"; "п.4" на: "ДБН В.1.1-7" "п.5" на: "ДБН В.2.6-31"; "п.6" на: "ДБН В.2.5-28"; "п.7" на: "ДБН В.1.1-12"; "п.8" на: "СНИП II-12"; "п.9" на: "ДБН В.1.2-2"; "п.10" на: "СН 429"; "п.11" на: "ДБН В.1.1-5"; "п.12" на: "СНИП 2.01.15"; "п.14" на: "СНИП 2.04.01"; "п.15" на: "СНИП 2.04.05"; "п.16" на: "ДБН В.2.5-13"; "п.17" на: "СНИП 3.05.06"; "п.18" на: "СНИП 3.05.07"; "п.20" на: "ПУЭ"; "п.21" на: "ДБН В.2.2-13", "п.22" на: "ВСН 52"; "п.23" на: "ДБН В.2.5-23".

Вступление. *Первый абзац изложить в новой редакции:*

"Государственные строительные нормы "Здания и сооружения дошкольных учебных учреждений" распространяются на проектирование новых и реконструкцию существующих зданий дошкольных учебных учреждений: яслей, детских садов и яслей-садов (функционирующих автономно и в составе комплексов яслей-садов или учебно-воспитательных комплексов), центров развития ребенка, домов ребенка, детских домов, а также помещений для групп кратковременного пребывания детей, которые входят в состав зданий иного назначения".

Пункт 1.4. *Изложить в новой редакции:*

"Дошкольные учебные учреждения вместительностью до 160 мест допускается объединять с общеобразовательными учебными заведениями, образуя тем самым учебно-воспитательные комплексы, а в поселках городского типа и сельских поселениях при вместимости до 120 мест – с квартирой для обслуживающего персонала".

Пункт 1.6. *В первом предложении заменить слова в скобках: "до 3 часов" на: "до 4-х часов".*

Пункт 2.3. *Первый абзац изложить в новой редакции:*

"Площади земельных участков дошкольных учебных учреждений, которые размещаются в жилой застройке, следует принимать из расчета на одно место: в учреждениях вместительностью до 80 мест – яслях, детских садах, яслях-садах, детских домах – не менее 45 м², домах ребенка – не менее 40 м²; в учреждениях вместительностью свыше 80 мест – яслях, детских садах, яслях-садах, домах ребенка, детских домах – не менее 40 м²; в комплексах яслей-садов вместительностью более 350 мест – не менее 35 м²; в учебно-воспитательных комплексах, включающих дошкольное и общеобразовательное учебные учреждения, принимать не менее указанных в ДБН 360".

Пункт 3.7. *Дополнить пятым абзацем:*

"При разработке объемно-планировочных и конструктивных решений зданий дошкольных учебных учреждений для строительства в различных природно-климатических и горно-геологических условиях необходимо учитывать требования ДБН В.1.1-5, ДБН В.1.1-12, ДБН В.2.6-31, ДБН В.1.2-2, СНиП 2.01.01, СНиП 2.01.15, СНиП II-12, СН 429, РБН 356".

Пункт 3.18. *Дополнить предложением:*

"Размещение и оборудование помещений разных функциональных групп должны отвечать гигиеническим требованиям СанПиН 3231".

Пункт 3.19. *Первый абзац изложить в новой редакции:*

"Каждая возрастная группа детей в дошкольных учебных учреждениях должна размещаться в помещениях групповой ячейки (ясли, детские сады, ясли-сады) или в помещениях жилой ячейки (дома ребенка и детские дома). Групповая (жилая) ячейка, предназначенная для детей определенного возраста, должна быть изолированной от остальных групповых ячеек и иметь удобные связи с другими функциональными группами помещений".

Пункт 3.25. *Изложить в новой редакции:*

"Минимальный состав помещений для групп кратковременного пребывания детей должен включать: раздевальную, игровую, туалетную, гардеробную с туалетом и душевой для персонала, подсобное помещение. Расчетная площадь помещений должна быть не менее 6,0 м² на одно место".

Пункт 3.26. *Второй и третий абзацы объединить и изложить в новой редакции:*

"В жилых ячейках домов ребенка и детских домов, кроме раздевальной, игровой, спальни, туалетной и буфетной, следует предусматривать кладовую, комнату персонала, помещения для сушки одежды, хранения колясок, хранения сезонных вещей. Дополнительно в состав помещений жилых ячеек домов ребенка включают веранду, а детских домов – столовую и ванно-душевое помещение".

Пункт 3.27. *Первое предложение изложить в новой редакции:*

"Площади помещений детских ячеек дошкольных учебных учреждений следует принимать не менее указанных в таблице 4".

Пункт 3.30. *Заменить слова: "детских учреждений общего типа" на: "детских садов и яслей-садов".*

Пункт 3.42. *Первый абзац дополнить предложением:*

"При проектировании помещений с компьютерной техникой для детей (игротека, компьютерный класс) следует учитывать требования ДСанПиН 5.5.6.009".

Второй абзац изложить в новой редакции:

"Комнату ручного труда (изобразительного искусства) площадью не менее 42 м² и логопедический кабинет площадью не менее 12 м² допускается предусматривать в детских садах и яслях-садах вместительностью свыше 100 мест и детских домах вместительностью 90 и более мест".

Пункт 3.43. *В первом пункте перечня после слов: "для домов ребенка" дополнить:" , центров развития ребенка;"*.

Второй пункт перечня изложить в новой редакции: – 10-12 детей (1 подгруппа) – в составе детского сада, яслей-сада, детского дома, функционирующих автономно, в составе комплекса яслей-садов или учебно-воспитательного комплекса".

Третий пункт перечня изъять.

Пункт 3.45. *В первом абзаце после слов: "В отдельно стоящих бассейнах" изъять слова: "с единовременной пропускной способностью 20 детей и более".*

Во втором абзаце после слов: "...не менее 36 м²," изъять слова: "а в бассейнах с одновременной пропускной способностью 20 детей и более – помещение площадью не менее 60 м² с кладовой инвентаря 6 м²".

Пункт 3.46. *Первое предложение первого абзаца изложить в новой редакции:*

"Бассейн для обучения дошкольников плаванию должен оборудоваться ванной размером 12,5 ÷ 15 х 6 м, допускается уменьшать ванну до размера 10 х 4 м".

Пункт 3.60. *Второй абзац изложить в новой редакции:*

"Для полов и стен в туалетах, душевых, ваннх следует использовать керамическую плитку, при этом стены следует облицовывать глазурованной плиткой на высоту не менее 1,8 м.

Пункт 3.61. *После слов: "...методический кабинет," добавить слова: "психологический кабинет", далее – по тексту.*

Пункт 3.64. *Второе предложение изъять.*

Дополнить вторым и третьим абзацами:

"В дошкольных учреждениях вместимостью более 120 мест допускается предусматривать отдельную комнату инструктора по физическому воспитанию площадью не менее 9 м² с душевой.

"Психологический кабинет в дошкольном учебном учреждении должен иметь два помещения: рабочий кабинет практического психолога (социального педагога) и учебный психологический кабинет. Площади кабинетов следует принимать: рабочего – не менее 12 м² в учреждениях вместимостью до 160 мест и не менее 18 м² в учреждениях большей вместимости; учебного – не менее 24 м²."

Пункт 3.71. *После таблицы 5 дополнить новым абзацем:*

"В дошкольных учебных учреждениях допускается устройство общей столовой (обеденного зала) для детей старше 3-х лет при условии приема пищи в 1-2 смены одновременно не более чем 3-4 группами (60-80 посадочных мест). Площадь обеденного зала следует определять из расчета не менее 1,0 м² на одно посадочное место. При обеденном зале следует предусматривать раздаточную, моечную столовой посуды, <https://yurist-online.org/>

кладовую для хранения уборочного инвентаря и дезинфицирующих средств, камеру временного хранения пищевых отходов, а также умывальную и туалетную для дошкольников. Площади этих помещений определяются заданием на проектирование в зависимости от вместимости обеденного зала. При устройстве общей столовой для дошкольников в составе помещений их групповых ячеек необходимо предусматривать буфетные на случай карантина".

Пункт 4.1. *После второго абзаца дополнить новым абзацем:*

"На вводе водопровода от внешней сети водоснабжения следует устанавливать счетчик холодной воды. При подключении внутренней системы горячего водоснабжения к внешней сети необходимо устанавливать счетчики горячей воды на подающем и циркуляционном трубопроводах. На вводе водопровода от внешней сети с давлением 0,3 МПа и более следует устанавливать регулятор прямого действия для снижения давления во внутренней системе водоснабжения до нужного уровня."

Пункт 4.4. *Изъять второй абзац, третий абзац изложить в новой редакции:*

"Бассейны следует проектировать с устройствами вторичного использования тепла воды, которая сбрасывается, применяя рекуперативные теплообменники или, при обосновании, тепловые насосы".

Пункт 4.6. *Дополнить словами:"*, в помещении теплопункта".

Пункт 4.7. *Изложить в новой редакции:*

"Здания дошкольных учебных учреждений должны подключаться, как правило, к системам централизованного теплоснабжения с установкой теплосчетчиков.

При невозможности подключения к системам централизованного теплоснабжения следует проектировать соответственно нормам (СНиП II-35) местные теплогенераторы, которые рекомендуется предусматривать, при обосновании, вместе с альтернативными источниками, например, с тепловыми насосами и солнечными коллекторами. При наличии соответствующего разрешения энергоснабжающей организации рекомендуется проектировать электрическую тепло-аккумуляционную кабельную систему отопления с потреблением энергии исключительно ночью по льготному тарифу, выполняя требования ДБН В.2.5-24, в том числе по безопасности эксплуатации.

Мероприятия по энергосбережению необходимо выполнять в соответствии с требованиями ДБН В.2.2-9".

Пункт 4.8. *Второй абзац изъять.*

Пункт 4.9. *Второй и третий абзацы объединить в один. Заменить значение: "23°C" на "23±1°C", "26-28°C" на "27±1°C". Дополнить текстом:*

<https://yurist-online.org/>

"Системы отопления должны проектироваться с установкой автоматических регуляторов теплового потока, которые обеспечивают погодное регулирование и программное снижение температуры внутреннего воздуха в нерабочее время на абонентском вводе тепловой сети. Кроме того, автоматические терморегуляторы прямого действия должны устанавливаться на подводках к отопительным приборам. В помещениях, где установлены несколько отопительных приборов, рекомендуется устанавливать автоматические терморегуляторы на приборах, общая тепловая мощность которых составляет не менее 50% общей тепловой мощности всех приборов помещения с установкой на других приборах запорной арматуры с соответствующей пропускной способностью".

Пункт 4.12. *Изложить в новой редакции:*

"В помещениях зданий дошкольных учебных учреждений, в которых воздухообмен за час составляет 1,5 и более, должна проектироваться приточно-вытяжная вентиляция с механическим побуждением и, как правило, с рекуперацией.

Приток в помещение для приготовления пищи может частично подаваться из смежных помещений".

Пункт 4.13. *Последнее предложение первого абзаца изъять.*

Пункт 4.14. *Изъять.*

Пункт 4.16. *В первом абзаце заменить слова в скобках: "(приложение 7, п. 20 и п.23)" на: "(ДБН В.2.5-23, ПУЭ, ПУЕ)".*

Первый абзац дополнить вторым предложением:

"Кабельные линии системы электропроводки должны отвечать требованиям пожарной безопасности в соответствии с приложением Т ДБН В.2.2-9".

Подраздел "Связь и сигнализация". *Заменить название "Связь и сигнализация" на: "Системы связи и сигнализации".*

Пункт 4.21. *Изложить в новой редакции:*

"Здания дошкольных учебных учреждений должны оборудоваться сетями единой национальной системы связи, телевизионного и проводного вещания".

Пункт 4.22. *Изложить в новой редакции:*

"Расчет емкости линейных сооружений сети связи зданий дошкольных учебных учреждений следует выполнять в соответствии с ВБН В.2.2-45-1 с обеспечением возможности обязательной установки абонентских конечных устройств в помещениях администрации, дежурного персонала, медицинской комнате или кабинете врача, методическом кабинете, комнате завхоза".

Пункт 4.23. *Изложить в новой редакции:*

<https://yurist-online.org/>

"Абонентские розетки проводного вещания устанавливаются в административных и хозяйственных помещениях, пищеблоке, залах для музыкальных и физкультурных занятий, игровых и игротеках".

Подраздел "Связь и сигнализация" дополнить новыми пунктами:

"4.24. Абонентские присоединительные средства телевизионного вещания устанавливаются в игровых, залах для музыкальных и физкультурных занятий и игротеках.

4.25. В зданиях дошкольных учебных учреждений вместительностью 200 мест и более необходимо предусматривать средства ведомственной телефонной связи с установкой абонентских устройств в кабинете заведующего, медицинской комнате или кабинете врача, методическом кабинете, комнате завхоза, групповых ячейках, пищеблоке и кастилянской.

4.26. Вертикальная прокладка сетей связи и сигнализации в зданиях дошкольных учебных учреждений, как правило, должна предусматриваться скрыто в отдельных трубах-стояках с устройством в соответствии с ВСН 60 отдельных этажных распределительных монтажных шкафов систем связи и сигнализации.

4.27. Прокладка сетей связи и сигнализации от этажных распределительных шкафов и вводы их к помещениям должны выполняться скрыто.

Конструкции вводов должны иметь возможность свободной прокладки, дополнения и замены кабелей и проводов абонентских сетей.

4.28. Проектом необходимо предусматривать мероприятия, которые защищают от несанкционированного проникновения в монтажные распределительные шкафы и другие сооружения, помещения и оборудование сетей связи и сигнализации.

4.29. Антенные устройства систем эфирного телевидения, спутниковой связи и телевидения должны располагаться в тех местах, где они не ухудшают архитектурный облик зданий. Как правило, размещать их необходимо на кровле зданий с учетом дополнительных механических нагрузок. Размещение антенных устройств на фасадных стенах, балконах не допускается.

4.30. Молниезащита стояков линий сети проводного вещания, мачт телеантенн (в т.ч. и спутниковых) выполняется в соответствии с ВСН 60, ВСН 1 и РД 34.21.122.

Мероприятия по выравниванию потенциалов металлических частей оборудования систем связи и сигнализации в соответствии с НПА ОП 40.1-1.32 определяются комплексно для всего электрооборудования зданий дошкольных учебных учреждений, а также других металлических конструкций.

4.31. Охранной сигнализацией с выводом сигнала на пульт дежурного диспетчерской сигнализации или пульт централизованного надзора службы охраны должны оборудоваться <https://yurist-online.org/>

помещения противопожарной автоматики, электрощитовые, входы в технические помещения и выходы на покрытие здания, входы в машинное отделение лифтов.

Оборудование охранной сигнализацией других помещений зданий дошкольных учебных учреждений определяется заданием на проектирование.

Организационно-технические мероприятия по передаче сигналов охранной сигнализации службам ведомственной или государственной охраны определяются взаимно согласованным заданием на проектирование.

4.32. Требования относительно оснащения зданий дошкольных учебных учреждений автоматической пожарной сигнализацией и системой оповещения о пожаре и управления эвакуацией людей изложены в ДБН В.1.1-7 и ДБН В.2-5-13".

Приложение 1, таблица. Изложить в новой редакции:

"Максимальная наполняемость групп общего развития и санаторного типа в дошкольных учебных учреждениях (ясли, детские сады, ясли-сады, дома ребенка, детские дома) и группах кратковременного пребывания

Наименование группы, возраст детей	Количество мест в группе			
	ясли, детский сад, ясли –сад	дом ребенка	детский дом	кратковременного пребывания
Ясельная группа				
Младшая – до 1 года	10*	10	–	10
Средняя – 1-2 года	15	10	–	
Старшая – 2-3 года	15	10	–	
Дошкольная группа				
Младшая – 3-4 года	20	–	15	10
Средняя –4-5 лет	20	–	15	
Старшая – 5-6 лет	20	–	15	

* Младшие ясельные группы санаторного типа для детей до 1 года в яслях и яслях-садиках не создаются.

Примечание. Наполняемость разновозрастных групп в дошкольных учебных учреждениях следует принимать до 15 детей".

Приложение 3, таблица. Изложить в новой редакции:

"Расчетная температура воздуха и кратность воздухообмена в помещениях дошкольных учебных учреждений

Наименование помещения	Расчетная температура воздуха, °С		Воздухообмен за час	
	в климатических зонах		Приток	Вытяжка
	IIв, IIIб, IIIв	IVв		
1	2	3	4	5
Игровая, раздевальная:				
–ясельной группы;	22	21	1,5	1,5
– младшей дошкольной группы;	21	20	1,5	1,5
– средней и старшей дошкольной группы	20	19	1,5	1,5

<https://yurist-online.org/>

Спальня:				
– ясельной группы;	21	20	1,5	1,5
– дошкольной группы	19	18	1,5	1,5
Туалетная:				
– ясельной группы;	22	21	–	1,5
–дошкольной группы	20	19	–	1,5
Буфетная	16	16	–	1,5
Залы для музыкальных и физкультурных занятий, игротеки	19	18	1,5	1,5
Зал бассейна с ванной	30	30	По расчету	
Медицинская комната	22	21	–	1
Служебно–бытовые помещения	18	17	–	1
Кухня (горячий цех)	16	15	По расчету	
Прачечная:				
– стиральная;	18	18	5	5
– сушильно–гладильная	16	16	5	5
Кабинеты:				
– физиотерапии;	28	28	1,5	1,5
– массажа	28	28	1,5	1,5
Переходы	18	18	–	–
Туалет:				
– персонала;	18	18	–	3
– плавательного бассейна	25	25	–	3
Примечание. Расчет воздухообмена в помещениях бассейнов должен вестись с учетом предотвращения выпадения конденсата на поверхности ограждений".				

Приложение 7. *Заменить название:* "Список основных нормативных документов, которые используются при проектировании зданий детских дошкольных учреждений, на которые приведены ссылки в настоящих нормах" *на:* "НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ".

Заменить нормативные ссылки на такие НД:

"1. ДБН 360-92*" *на:* "ДБН 360-92**";

"5. СНиП II-3-79** Строительная теплотехника" *на:* "ДБН В.2.6-31:2006 Конструкции зданий и сооружений. Тепловая изоляция зданий";

"6. СНиП II-4-79 Естественное и искусственное освещение" *на:* "ДБН В.2.5-28-2006 Инженерное оборудование зданий и сооружений. Естественное и искусственное освещение";

"7. СНиП II-7-81** Строительство в сейсмических районах" *на:* "ДБН В.1.1-12:2006 Защита от опасных геологических процессов. Строительство в сейсмических районах Украины";

"9. СНиП 2.01.07-85 Нагрузки и воздействия" *на:* ДБН В.1.2-2:2006 Система обеспечения надежности и безопасности строительных объектов. Нагрузки и воздействия. Нормы проектирования";

"11. СНиП 2.01.09-91 Здания и сооружения на подрабатываемых территориях и просадочных грунтах" *на:* "ДБН В.1.1-5-2000 Защита от опасных геологических процессов. Здания и сооружения на подрабатываемых территориях и просадочных грунтах";

"21. ВСН 46-86 Спортивные и физкультурно-оздоровительные сооружения" *на:* "ДБН В.2.2-13-2003 Здания и сооружения. Спортивные и физкультурно-оздоровительные сооружения";

"28. СанПиН 5146-89 Временные санитарно-гигиенические нормы и правила устройства, оборудования, содержания и режима работы на персональных электронно-вычислительных машинах и видеодисплейных терминалах в кабинетах вычислительной техники и дисплейных классах всех типов средних учебных заведений" *на:* "ДержСанПіН 5.5.6.009-98 Державні санітарні правила і норми влаштування і обладнання кабінетів комп'ютерної техніки в навчальних закладах та режим роботи учнів на персональних комп'ютерах" (Государственные санитарные правила и нормы устройства и оборудования кабинетов компьютерной техники в учебных заведениях и режим работы учащихся на персональных компьютерах)".

Изъять нормативные ссылки на такие НД:

13. СНиП 2.03.13-88 Полы;

19. СН 512-78 Инструкция по проектированию зданий и помещений для электронно-вычислительных машин;

30. ГОСТ 12176-89 Кабели, провода и шнуры. Методы проверки на нераспространение горения" (*в Изменении № 1*).

Дополнить перечень нормативных ссылок такими НД:

"ДБН В.2.2-17:2006 Здания и сооружения. Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп населения;

ДБН В.2.5-13-98* Инженерное оборудование зданий и сооружений. Пожарная автоматика зданий и сооружений;

ДБН В.2.5-24-2003 Инженерное оборудование зданий и сооружений. Электрическая кабельная система отопления;

ДБН В.2.5-27-2006 Инженерное оборудование зданий и сооружений. Защитные меры электробезопасности в электроустановках зданий и сооружений;

ГОСТ 2874-82 Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством;
<https://yurist-online.org/>

ГОСТ 27483-87 (МЭК 695-2-1-80) Испытания на пожароопасность. Методы испытаний. Испытания нагретой проволокой;

НПАОП 40.1-1-32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок (Правила устройства электроустановок. Электрооборудование специальных установок);

НРБУ-97 Нормы радиационной безопасности Украины. Государственные гигиенические нормативы;

НАПБ А.01.001-2004 Правила пожежної безпеки в Україні (Правила пожарной безопасности в Украине);

НАПБ Б.06.004-2005 Перелік однотипних за призначенням об'єктів, які підлягають обладнанню автоматичними установками пожежогасіння та пожежної сигналізації (Перечень однотипных по назначению объектов, подлежащих оборудованию автоматическими установками пожаротушения и пожарной сигнализации);

ВБН В.2.2.45-1-2004 Проектирование телекоммуникаций. Линейно-кабельные сооружения;

СНиП II-35-76 Котельные установки;

ВСН 1-90 Технические указания по технологии изготовления железобетонных предварительно напряженных опор контактной сети методом центрифугирования;

СанПиН 2605-82 Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки;

СанПиН 3077-84 Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки;

ПУЕ:2006 Правила улаштування електроустановок, розділи 1.5, 2.4, 2,5 і 6". (Правила устройства электроустановок, разделы 1.5, 2.4, 2,5 и 6).

ПУЕ:2008 Правила улаштування електроустановок, розділи 4.1 і 4.2 (Правила устройства электроустановок, разделы 4.1 и 4.2)".

Дополнить НД новым приложением:

"Приложение 8 (обязательное)

ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОНЯТИЙ

Дом ребенка – дошкольное учебное учреждение системы здравоохранения для медико-социальной защиты детей-сирот и детей, лишенных родительской заботы, а также для детей с недостатками физического и (или) умственного развития от рождения до трех

(для здоровых детей) и до четырех (для больных детей) лет (Закон Украины "Про дошкільну освіту" / № 2628-III от 11.07.2001).

Группа кратковременного пребывания детей – группа, которая создается для ухода и общего развития детей от 2,5 до 6 лет или для подготовки детей пятилетнего возраста к обучению в школе и т.п.

Групповая ячейка – блок взаимосвязанных помещений (раздевальная, игровая, спальня, туалетная, буфетная), предназначенный для основного пребывания группы детей одного (или разного) дошкольного возраста в зданиях яслей, детских садов, яслей-садов.

Детский дом – дошкольное учебное учреждение интернатного типа, где обеспечивается развитие, воспитание, обучение и социальная адаптация детей-сирот и детей, лишенных родительской заботы, дошкольного и школьного возраста, которые находятся в родственных отношениях и содержатся за счет государства (Закон Украины "Про дошкільну освіту" / № 2628-III от 11.07.2001).

Детский сад – дошкольное учебное учреждение для детей возрастом от трех до шести (семи) лет, где обеспечиваются их развитие, воспитание и обучение соответственно требованиям Базового компонента дошкольного образования (Закон Украины "Про дошкільну освіту" / № 2628-III от 11.07.2001).

Жилая ячейка – блок взаимосвязанных помещений для проживания одной группы детей в домах ребенка или детских домах (раздевальная, игровая, спальня, туалетная, буфетная, кладовая, комната персонала, а также помещения для сушки одежды, хранения колясок, хранения сезонных вещей; в составе жилой ячейки детских домов дополнительно предусматриваются столовая и ванно-душевая, а домов ребенка – веранда для сна на свежем воздухе).

Комплекс яслей-садов – дошкольное учебное учреждение большой вместительности (как правило, более 350 мест), которое создается в виде отдельно расположенных или сблокированных зданий яслей (не более чем на 8 групп каждое), зданий детских садов (не более чем на 10 групп каждое) и служебно-бытового здания, а также может формироваться путем объединения двух-трех зданий яслей-садов с развитым по составу помещений служебно-бытовым блоком.

Учебно-воспитательный комплекс "дошкольное учебное учреждение – общеобразовательное учебное заведение", "общеобразовательное учебное заведение – дошкольное учебное учреждение" – учебное учреждение, которое обеспечивает реализацию прав граждан на получение дошкольного и общего среднего образования. Учебно-воспитательный комплекс состоит из двух подразделений – дошкольного и <https://yurist-online.org/>

школьного, может иметь специализацию (художественно-эстетическую, изучения иностранных языков, спортивно-оздоровительную и т.п.) (Положення про навчально-виховний комплекс "дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад", "загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад". Положение об учебно-воспитательном комплексе и дошкольное учебное учреждение" – общеобразовательное учебное заведение", общеобразовательное учебное заведение – дошкольное учебное учреждение" / Утв. постановлением Кабинета Министров Украины от 12.03.2003 № 306).

Рекуперация – процесс теплопередачи от вытяжного воздуха к приточному.

Центр развития ребенка – дошкольное учебное учреждение, в котором обеспечивается физическое, умственное и психологическое развитие, коррекция психологического и физического развития, оздоровление детей, которые посещают другие учебные учреждения или воспитываются дома (Закон Украины "Про дошкільну освіту" / № 2628-III от 11.07.2001).

Ясли – дошкольное учебное учреждение для детей возрастом от двух месяцев до трех лет, где обеспечиваются уход за ними, а также их развитие и воспитание соответственно требованиям Базового компонента дошкольного образования (Закон Украины "Про дошкільну освіту" / № 2628-III от 11.07.2001).

Ясли-сад – дошкольное учебное учреждение для детей возрастом от двух месяцев до шести (семи) лет, где обеспечиваются уход за ними, развитие, воспитание и обучение соответственно требованиям Базового компонента дошкольного образования" (Закон Украины "Про дошкільну освіту" / № 2628-III от 11.07.2001)".